

2

Vendepunkt: fra trussel til fest

Til deg som skal lede bibelstudiet:

Det kan være en ukjent tekst for mange. Ta dere tid til å bli kjent med den: les den to ganger, og bruk god tid på de første spørsmålene om hva og hvem teksten er om.

I bibelstudiet finner dere en faktaboks om Kongebøkene og sammenhengen de er skrevet i. Dette er først og fremst bakgrunnsinformasjon til deg som skal lede. Bruk det inn i samtalen hvis du ser at det trengs.

Vanskelighetsgrad: 1 2 3 **4** 5

Tekst: 2 Kong 6, 8-23

Bibelstudium:

Ta utgangspunkt i deres egen virkelighet og utfordringer

Før dere leser bibelteksten, snakk sammen to og to:

- Hva tenker du når du hører ordet «festmåltid»? Hva slags stemning er det? Hvem er gjestene?

Les teksten sammen: 2 Kongebok 6, 8-23

Les teksten høyt sammen i gruppa, én leser og de andre lytter.

Les så teksten en gang til, alle med hver sin Bibel. Fordel rollene:

- Forteller
- Arameerkongen
- Elisja (guds mannen)
- Kongen av Israel
- Andre roller

Les teksten grundig og detaljert

Diskuter spørsmålene i grupper på 4-7 deltakere. Noter ned tanker, forslag og innspill.

- Hva handler denne historien om?
Hvilke tema tas opp i teksten?
- Hvem er de sentrale personene?
Hva vet vi om dem?
Hvilke roller spiller de i denne historien?
- Hva oppfatter dere som vendepunktet i historien?

1

2

3

4

5

6

7

Fakta:

Historien om Elisja stammer fra en tid hvor Israel var et lite kongedømme omgitt av flere andre kongedømmer og store imperier. Sett utenfra var Israel lite og forholdsvis ubetydelig, og konstant truet. Vi leser andre steder i Kongebøkene om hungersnød, tørke osv. Press på ressurser var antagelig en viktig kilde til vold og konflikt.

Kongebøkene tilhører det vi kaller det deuteronomistiske historieverk (deuteronomium = «den andre loven»). I dette inngår 5.Mosebok, Josva, Dommernes bok, 1.-2.Samuelsbok, og 1.-2. Kongebok. Antagelig har den nåværende formen på tekstene blitt til under og etter eksilet i Babylon (fra 586 f.Kr.), mye senere enn hendelsene de beskriver.

Tekstene gir et innblikk i «nasjonalbiblioteket» til et folk. De tolker historien og tradisjonen ut fra folkets relasjon med Gud. Her legges det vekt på utvelgelse, pakt, lov, og ofte en eksklusiv, sjalu og nidkjær Gud. Vi kan si at det foregår en ensretting av den israelske tradisjonen hvor man utformer og definerer sine helter og skurker.

Utarbeidet i samtale med Anders Martinsen, stipendiat ved Teologisk Fakultet og medforfatter av «Tekster til forandring».

Vend tilbake til eget liv og egen virkelighet:

- Hvem eller hva oppfatter vi som truende, og hvorfor?
- Hvem bygger vi opp som helter? Hvem definerer vi som skurker?
- Arameerne måtte først bli blinde, før de kunne se situasjonen med nye øyne. Er det ting vi trenger å «bli blinde for», før vi kan se nye løsninger?

IV

Les teksten med tanke på å skape forandring

- Elisja snur en situasjon med trusler om krig og vold til et festmåltid. Han lager et vendepunkt. Er det situasjoner i våre nærmiljø hvor et vendepunkt bort fra vold trengs? Kan jeg/vi være med og skape vendepunkt? Hvor/hvordan?
- Hva i teksten gir håp? Er det et håp som også gjelder for vår verden?

Les historien under fra Sør-Afrika:

Historie:

I 1994 ble Nelson Mandela valgt til Sør-Afrikas første svarte president, og det brutale apartheidregimet falt. Imidlertid hadde en gruppe hvite sør-afrikanere, i protest, etablert Orania, en by kun for hvite.

I 1995 inviterte Nelson Mandela seg på besøk til Orania, hjem til Betsie Verwoerd. Hun var enke etter Hendrik Verwoerd som fra 1958 til 1966 hadde vært statsminister i Sør-Afrika og en av hovedarkitektene bak apartheid-politikken.

Dette stoppet ikke Mandela: Han troppet opp på en kopp te og en prat med fru Verwoerd, i forsoningens tegn.

- Kjenner dere liknende historier om mennesker – kjente eller ukjente – som krysser fiendelinjer?

Forbønn

- For at vi kan være med og skape gode vendepunkt der vi er
- For at vi kjenner igjen og tar imot invitasjoner til «festmåltider»
- For enkeltpersoner, organisasjoner og kirker som arbeider mot vold og for å bygge fred

Vår Far

Sang:

Thuma mina (Salmer 97 nr 174)

Velsignelse

Leder:

Forsoningens Gud være med dere,
så dere lever i fred med hverandre slik som Jesus Kristus har sagt.
Raushetens Gud stille deres sult og tørst etter rettferdighet,
så dere i kraft av Den hellige ånd holder motet oppe.
Nådens Gud velsigne dere nå og til evig tid.

Alle: Amen

T: Det lutherske verdensforbund, 2010, O: Estrid Hessellund

Lær mer:

Kairos Sør-Afrika

Kairos-dokumentet fra Sør-Afrika, «Sannhetens øyeblikk», fra 1985, var en kristen, bibelsk og teologisk kommentar til den politiske krisen i Sør-Afrika på den tiden under apartheid-regimet.

Kairos-dokumentet ble det sterkeste oppgjøret med apartheid-systemet som ble forfattet innen Sør-Afrika. Det er en utfordring til alle kristne om å ta et aktivt oppgjør med raseskillesystemet, og det dreier seg om hvordan man kan leve som kristen og som kirke i et land som på alle måter preges av apartheid.

Det bibelske begrepet for «sannhetens øyeblikk» er «kairos». Det brukes i Det nye testamentet for å betegne det avgjørende øyeblikk, den tid Gud gir, hvor det er mulighet for nåde, fremtid og håp – eller for dom.

Forfatterne av Kairos-dokumentet våget å betegne den aktuelle situasjon i Sør-Afrika slik som de gammeltestamentlige profetene fremførte sine profetier: Nå er dommens tid. Dommen over all urett og undertrykkelse. Men det er også nådens tid, hvis vi vender om og gjør rett og utøver rettferdighet. Det krever at vi velger side og retning for arbeidet fremover.

Kairos-dokumentet ble undertegnet av 151 kirkefolk, herav en norsk prest, Per Anders Nordengen, som på den tid arbeidet som prest i Sør-Afrika.

http://www.kui.no/doc//Nyheter/Kairos_hele.pdf

1

2

3

4

5

6

7

Kairos Palestina: Et sannhetens øyeblikk

11. desember 2009 ble det som er blitt kalt det palestinske Kairos-dokumentet offentliggjort i Betlehem. Det er skrevet av en gruppe teologer, ledere og engasjerte menighetsmedlemmer fra de fleste kirkene i området.

Dokumentet er et rop om hvordan de opplever livet under okkupasjon, og det er et vitnesbyrd om deres tro, håp og vilje til å skape fredelig sameksistens med alle mennesker som lever i området. De utfordrer også det internasjonale samfunnet og særlig kirkene i verden til å vise i ord og handling at de står mot urettferdighet og at de vil arbeide for en rettferdig fred i regionen.

http://www.norgeskristnerad.no/doc//Kairos_Palestina.pdf

Fredslagets Kursperm 4: Hva kan jeg gjøre for fred?

http://fredslaget.no/images/stories/docs/Publikasjoner/Kursperm_4_hvakanjeg.pdf